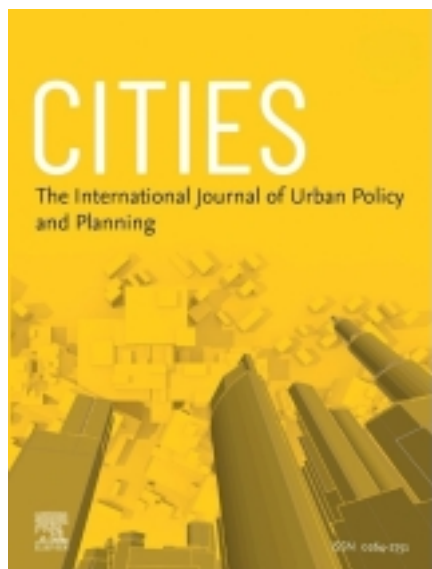


Mesurar la cultura per governar la ciutat

Publicat per [Interacció](#) [1] el 07/05/2019 - 10:41 | Última modificació: 08/05/2026 - 08:44

Durant anys, la relació entre cultura i desenvolupament urbà s'ha mogut entre dues posicions difícils de conciliar. D'una banda, la cultura s'ha convertit en una paraula central en els discursos sobre innovació, competitivitat i qualitat de vida urbana. De l'altra, les polítiques públiques han continuat treballant sovint amb indicadors febles, parcials o directament inexistents a l'hora d'avaluar què aporta realment la cultura a una ciutat. El resultat és conegut: la cultura és invocada constantment com a motor de transformació urbana, però continua sent un dels àmbits més difícils de mesurar amb criteris comparables i operatius.



L'article "Culture counts: An empirical approach to measure the cultural and creative vitality of European cities", publicat a *Cities* aquest any, s'inscriu plenament en aquest debat. El text presenta el *Cultural and Creative Cities Monitor* (CCCM), una eina desenvolupada pel Joint Research Centre de la Comissió Europea per comparar la vitalitat cultural i creativa de 168 ciutats europees a partir de 29 indicadors diferents.

L'interès del treball no rau només en l'ambició estadística. El més rellevant és el marc polític que proposa. Els autors parteixen d'una idea clara: si la cultura continua sense disposar d'instruments sòlids de monitoratge, acabarà perdent capacitat de justificació dins les prioritats urbanes contemporànies. La qüestió ja no és només defensar que la cultura és important, sinó demostrar com opera dins les economies urbanes, quines condicions la fan possible i com es distribueixen els seus recursos dins el territori europeu.

Per fer-ho, el monitor construeix tres grans dimensions d'anàlisi. La primera és la "vitalitat cultural", vinculada a la presència d'equipaments, espais culturals, participació i atractivitat. La segona és la "economia creativa", centrada en ocupació cultural, innovació i capacitat de generar activitat econòmica. La tercera és l'"entorn facilitador", que incorpora factors sovint menys visibles però determinants: universitats, connectivitat, governança, confiança social o diversitat.

El text també qüestiona alguns llocs comuns del paradigma de les ciutats creatives. Els resultats mostren que moltes ciutats mitjanes europees obtenen nivells de vitalitat cultural superiors als de grans capitals si es calcula la dotació cultural per habitant. Aquesta constatació és especialment significativa per al món local, perquè desplaça parcialment la idea que la centralitat cultural depèn exclusivament de la dimensió metropolitana. La recerca apunta, en canvi, cap a una Europa cultural més policèntrica, on la densitat institucional, la governança territorial i les infraestructures culturals locals continuen tenint un paper rellevant.

Al mateix temps, l'article manté una mirada molt alineada amb els imaginaris de competitivitat urbana Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC). Diputació de Barcelona. Montalegre, 7. Pati Manning. 08001 Barcelona. Tel. 934 022 565



predominants durant la dècada de 2010. La cultura hi apareix sovint vinculada a atractivitat, talent, innovació o desenvolupament econòmic. Això dona força analítica al monitor, però també deixa oberta una pregunta política important: què queda fora quan la cultura es mesura sobretot en termes de rendiment urbà? Les pràctiques comunitàries, les desigualtats culturals o els conflictes vinculats a la turistificació hi apareixen poc. El monitor permet comparar capacitats urbanes, però no necessàriament entendre les tensions socials que aquestes mateixes polítiques poden generar.

Tot i això, el treball representa un pas important dins la consolidació d'una governança cultural basada en evidències. El valor del text no és oferir una definició definitiva de cultura urbana, sinó construir un marc comparatiu útil per orientar decisions públiques. En un moment en què moltes ciutats intenten justificar inversions culturals davant demandes socials creixents i recursos limitats, disposar d'indicadors compartits deixa de ser una qüestió tècnica. Passa a ser també una forma de disputar quin lloc ocupa la cultura dins les prioritats urbanes contemporànies.

Referència

Montalto, V., Tacao Moura, C. J., Langedijk, S., i Saisana, M. (2019). Culture counts: An empirical approach to measure the cultural and creative vitality of European cities. *Cities*, 89, 167–185.
<https://doi.org/10.1016/j.cities.2019.01.014> [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: avaluació de polítiques culturals

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: economia de la cultura

Etiquetes: recerca cultural

Etiquetes: valor públic de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2019/mesurar-cultura-ciutat>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://doi.org/10.1016/j.cities.2019.01.014>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7931>